

пептръ

МИИТЕ, ШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 45.

Luni, 4. Noembrie

1846.

Впеле опініі політиче а ле лѣи
Іосіѳ II.

(Днкеіере.)

Къратѣя свѣлет ал лѣи Іосіѳ доріто-
ріѳ де о вѣпъ организаре чівилъ се аратъ
маі къ осевіре зп чіркларіѣл скріс къ тѣ-
па са ла 1783 тріміс кътръдерегъторіі ста-
тѣлѣ, днтръ каре ле дмпъртъши воінда
ші скопѣл съѣ ші каре свѣпъ аша:

„Треі аві трекаръ, декънд порт сін-
гър кърта статѣлѣ; дн декърстѣл ачеста
дні дескоперіѳ къ маре гріжъ, рѣвдаре
ші modestie прінципеле ші къдетъріле дн
тѣте ратѣріле адміністраціеі, пептръ-къ
пѣмі ера дестѣл пѣмаі а порѣнчі оарече,
чі ші десвѣліат ші лѣкрѣл, іар знеорі дн
dedzcheam днтрег. Тѣріа преждеделор дн-
векіте м'ам сіліт а о слѣві пріндеслѣшірі,
а о німічі къ адеверінде, сіліндѣтѣ а де-
щепта дн персоналѣл дерегъторілор іѣви-
ре кътръ віпеле пѣвлік, днсвфледіре къ-
тръ сервіціѳ, де знде зрмѣзъ де сіне, къ
фіекаре есте даторіѳ а пайнта дн дерегъ-
торіа са віпеле комѣн ал маіорітѣдїі ка
о цінтѣ цепералѣ. Не капі іам дѣрѣит
къ днкредере, іам днвестіт къ пѣтере,
лѣсънд ла воіа лор кѣм съші амеагъ пер-
соналѣл пе лѣнгъ сіне. Дела еі, ка ші

дела ері каре алѣл ам пріміт къ вѣкріе
дакъ аѣ грѣит адеврѣл; зша теа де стете
дескіс дн тѣтѣ зіоа ші дн тот чеасѣл,
спре а ле аскѣлта пропѣнеріле, спре а ле
рѣспѣнді дндоіеліле. Іар де ачі днколо
тѣ дѣдаторіѳ пе міне днсвмі, ка воінд
ші еѣ дѣ тѣте фактеле теле а пайнта фе-
рїчіреѳ статѣлѣ кът воіѳ вїедѣі, съ ші
претїнд къ серіосїтате ші фѣрѣ нічі о о-
севіре стрїса днпїніре а порѣнчілор ші
а прїнципелор теле, къчі ох къ че лене
саѣ днпїніт пѣлѣ акѣм; пептръ-къ тѣл-
теле днпѣрдїрі де порѣнчі саѣ фѣкѣт че
е дрепт, дар де днпїніреѳ лор п'аѣ дн-
грїжіт німіні. Де ачі апоі зрмѣ, къ
порѣнчіле се препоіа, дар тот пѣ аве нічі
зп ресѣлтат сінгър; чеі маі тѣлці дн де-
регъторі лѣкра ка „mашїна,“ пѣ къ скоп
де а фаче врезн вїне, чї пѣмаі ка съші
факъ челе маі неапѣрате треві, темѣндѣ-
се а пѣ фі траші лажѣдекатъ, саѣ а фі скоші
дн постѣрі. Кѣ о манїерѣ аша механїкѣ,
сервілѣ е песте пѣтїндѣ а пѣрта тревіле
офіціале къ фолос. Еі пѣ сокотеск, кѣмкъ
domнїторіѣл къ порѣнчіле сале днші аратъ
пѣмаі скопѣл; кѣмкъ гѣверпеле кѣріале
ші провінціале аѣ даторїнда де а деслѣші
маі къ скѣмпѣтате воінда domнїторіѣлѣ,
ші а се сілі къ тот кїпѣл, ка челе порѣн-

чите съ се дмплнїаскъ къ псптвалїтате шї кърънд. Дакъ лъкръл п'ар фї аша, а тъпчї дїпереа пвтероселор дїкастерїзрї шї дерегъторї ар фї чеа маї реа економїе де стат, дакъ ачелеа ар маї адаоце перъндзїала шї дпкъркътъра, пе каре ар фї даторї а ле прекърма. Пе лънгъ зп матерїалїст ка ачеста, дакъ еї пз грїжеск де нїмїк, дакъ пз стръват къ лъкрареа, есте маї вїне а ле да ла тоцї дръмъл, — а пъстра кътева мїліоне, шї а ле лъса дп пзпїле контрївзепдїлор; пептръ-къ чел пзпїн аша сарчїнеде свпзшїлор с'ар зпъра, дп време-че ачелеа прїп адмїнїстрадїа реа шї прїп пвтеросїтатеа дерегъторїлор се дпгресъ. — Дїп тóте ачестеа зрмеазъ, къ тоатъ дерегъторїа чере пепрецет, лънгъ каре пз дпкапе пзмаї о лъкраре ка де сърчїнарї легатъ де чеасърї, зїле шї фої; пептръ-ка тревїле статълвї съ къръ вїне, съ пз се дмпедече, се чере дпкордареа тътъроп пзтерїлор. Ачела пө каре їзвїреа патрїеї шї а патрїодїлор п'л дпфервътъ кътръ дерегъторїе, дп а кървї пепт пз арде фокъл пайтърїї вїнепвї, пз есте фъкът пептръ дерегъторїї, пз мерїтъ тїтълъ чїпстїтóре, пїчї леафъ.

Къвтареа фолосълвї егоїстїк есте чел маї перїкълос венїп дп пзрареа тревїлор пзвмїче шї чел маї пепртат пъкат, дїп къте пóте фаче зп дерегъторїс де стат. Егоїстъл еъ п'л дпделег пзмаї дп прївїнда ванїлор, чї кспрїнд сьпт ел орї каре алте скопърї лътърале, къте ар пзтэ дмпедека съвършїреа зпвї адевърат вїне, кредїпчóса дмплнїре а даторїндеї, каре дп програме офїчїале ар пзтэ змърї адевъръл, саъ ал коперї, ал слъвї шї аї пре-лвпцї пзпереа лвї дп лъкраре.

Ачела каре сервеще статълвї, съ пз се въръ пе сїне претътїндепї дпайпте, тревїле персонале, петрекъпїле саме съ п'л ретрагъ дела лъкрърїле офїчїале, рапгърї съ п'л редїїе дела лъкрареа пепрецетатъ кътръ ажпндереа скопълвї прїпчїпал. Есте зпа дїп тревїле прїпчїпале а пцї съ пзстрезї вьпа ръндзїалъ дптре класеле дерегъторїлор съзординате; дп окїї опълвї съпътос ла мїпте е зп че къ тотъл індїферент, дакъ кътва дпсїпвателе, дпщїпдърїле, репортърїле дппръмъте дїкастерїале вїп тотдезпа сьпт адреселе черзте шї регълате; дакъ дерегъторїї вїп ла департаменте шї секдїї дпкълдадї къ чїсте саъ къ дїпчї, пептъпадї саъ пепептъпадї.

Нїчї їтереселе осевїтелор пърдї але монархїеї пз ле кзпоск вїне, саъ къ лъкрърїле лор ле дпкъркъ. Мълцї кред, къ пзига шї къщїгъл свпзшїлор есте пептръ еї шї пóте ста лор дескїс; еї пз сокотеск, къ прекъм домпїторїъл, аша шї дерегъторїї сьпт ръндзїдї де прове-дїнда череаскъ спре пзрареа вьпъ а тревїлор пзвмїче, їар къдетъл кърат ал мїнїстрїлор пїчї декъм пз се дпкеїе пзмаї къ атъта, ка съ вьнезе пльчереа домпїторїлвї, пзїндъшї тоате пзтерїле дптръ спорїреа венїтърїлор пзвмїче. Еъ стареа вїстїерїеї о прївеск дїп алт пзпт де ведере, пз ка мълдїмеа. Домпїторїъл шї вїстїерїа пе фїїнд дермърїте дптръ арълка-реа сьмеї де контрївзїдїе, токма прїп ачеста дпкредере а свпзшїлор, дагъ домпїторїлвї есте зп компромїс (жвдекатъ, опїне крїтїзътоаре), певътътабїлъ, къткъ пз се ва стоарче контрївзїдїе маї маре, декът чере пеппърата тревзїпцъ а статъ-лвї шї пайнтареа дпфлорїрїї дїп лъзптръ.

Дакъ ла келтвїелї (спесе) се пот крѣца съме марї де ванї, монархъ е datoris а мїкшора контрївѣдїа, пентрѣ къ патриодїї пот контрївї пѣтаї ла тревѣнде пѣвлїче неапѣрате.

Ла тревїле офїціале а ле статѣлї тревѣ съ фїе депѣртатъ орї че антипатїе шї дпстрѣнаре персоналѣ, дптре тѣдѣларї съ се десѣшѣре о пѣтере де о потрївѣ лѣкрѣторе, шї трекѣнд къ ведереа депїмонїїле сечї, съ се адѣне адесепорї дп персѣпѣ, съ се дѣведе шї дешепте зѣл не алѣл. Нічї зѣл съ пѣ фїе аша егоїстѣ ка съ пѣ прїмїаскъ дѣвѣдѣтѣрѣ дѣла алѣл, де шї свѣордїнат лѣї. Ла тѣте проїектеле дїпѣтѣре спре вїпеле комѣн, тревѣ съ вїтѣм де пої дпшїне, съ не пѣтрѣндем, къ фолосѣл пѣвлїк аре зптеїетате атѣт дп прївїнда партїкѣларїмор, кът шї кїар дп а інтереселор персонале монархїче.

Дптрѣ ачестеа дпшї концентраїз не скѣрт идеїле, шї чеа че сїмд дп мїне, адеверезъ пїлда теа, кѣткъ пѣзїреа прїнчїпелор меле тї о прївеск де datorїндѣ, трекѣторе шї асѣпра алтора. Ачела каре кѣцетѣ ка мїне, тѣ ва прїчепе; їар ачела че аре де скопѣл прїнчїпал пѣтаї къ щїгѣл шї рангѣл, маї вїне съ пѣрѣсїаскъ постѣл, не каре шї аша пѣл мерїтѣ, къчї ла ачела се чере лѣпѣдаре де сїне шї авнегареа тѣтѣрор комодїтѣдїмор, пентрѣ-ка съ пѣтем сервї вїпелѣ пѣвлїк дпн тоате пѣтерїле.“ —

Ла адеѣр ачесте кѣвїнте де азр мерїтѣ а фї репѣвїате шї дп веакѣл пострѣ; зп маре монарх ле грѣї не ачестеа, каре — ка шї алдї тѣлдї ценїї марї — свѣрасъ департе престе веакѣл съѣ, дптрекѣн-

дѣл дп фанте шї дп идеї фїлантропїче, дпн каре о парте маре пѣтаї тѣрзїѣ дѣпѣ ел ажѣнсе ла матѣрїтате. Дѣпѣ ачестеа пѣ е мїраре, дакъ свѣенїреа лѣї Іосїф се фаче тот маї скѣтѣлѣ, дпдатѣ че вом кѣпоаше маї де апроаше скопѣрїле лѣї маї палте шї педечїле къ каре авѣ а се лѣпта; нічї не вом мїра, дакъ Франдїск І. дп вечнїчї репѣмеле къ о статѣлѣ тѣреадѣ дп къпїталѣ, паштеа кѣреїа дпшїї ероїї лѣї Наполеон ла 1809 тречеа къ сѣїалѣ, плека стїндартеле шї презента армеле орї кѣнд тречеа не аколо.

Іосїф ІІ. сокотїндѣ ла зп лок тоате трѣсѣреле де характер аѣ фост зп феномен пар дп веакѣл съѣ. Ын семп дѣведерат ал їнїмеї сале челеї вѣтѣторе пентрѣ вїпеле пѣвлїк дѣде Іосїф ла 1765, кънд татѣ-са фѣкѣндѣ маї зптеї парте ла сарчїна кѣрпївїрїї, ел апѣкѣ челе 22 мїл. фїор. де хѣртїе лѣсате де татѣ съѣ шї ле арѣнкѣ дп фок, пентрѣ ка datorїа статѣлї съ се зшѣрезе шї къ атѣта.

Дпн вїада лѣї Іосїф с'аѣ пѣвлїкат естїмп зпеле трѣсѣрї дп Газета націоналѣ дѣла Пеща, дар маї мѣлте дп о врошѣрѣ, кареа се афлѣ де вѣпзаре шї дп лївѣрїїле нѣстрѣ.

Б.

ДЕ КѢЛТѢРА МѢСІКАЛѢ.

(Дпкѣїере.)

Кѣптареа мѣсїкалѣ с'а фост дптрѣдѣс (пѣ щїѣ, дакъ се дїне шї пѣпѣ астѣзї) маї зптеїз ла Арад прїн рѣпосатѣл С. Текелї. Ачестѣї фрѣтѣс есемплѣ зрѣтѣ шї комѣпїтатеа пѣстапѣ шї челе маї сѣс

atinse. Ашиждереа ши дн Виена кзм дн чеа рѣсакъ, аша ши дн чеа гречеаскъ (machedo-romънеаскъ вѣсерікъ) се днтродѣсе кѣптареа мѣсикалъ, — деспре каре ши жѣрналеле де мѣсикъ дела Виена кѣ чеа маї маре лавѣ с'аѣ еспримат — зна де проф. Праер, іарѣ чеалалтъ де Ранд. хартингер днтокмитъ не мѣсикъ дѣпъ велике поастре мелодіи вѣсеріченці; де знде лесне се поате ведеа, че фрѣмоасъ е кѣптареа поастрѣ чеа веке, кѣнд се пѣне вѣне ши гѣстѣос не поте, апої се кѣптъ лпн ши мелодиос.

Дечї ар тревѣї одаѣ кѣ тодїї, чел пѣдїа прїн челе маї де фрѣнте ши маї авѣдїоасе локѣрї сѣ не грїжїм серїос пентрѣ реформареа ши префачереа кѣпѣтрїї поастре вѣсеріченці. Шїѣ кѣ се вор аѣла кѣдїва ши де ачеїа, карїї аша вор аргѣмента: „Вѣсерїка не е театрѣ, — че не тревѣїе кѣптаре театралъ дн каса лѣї Дѣмнезеї!“ Ачестї вѣнї оатенї кѣпетѣ доарѣ, кѣмкѣ а кѣпта дїн поте нїмїка алтъ не днсетнеазъ декѣт а кѣпта театралїченце, ши не шїѣ, кѣ потеле саѣ сетпеле мѣсикале не сѣнт, декѣт лїтере, прїн каре не маї идеїме мѣсикале се еспрїмѣ, ши кѣ днтре театрала ши вѣсеріченаска кѣптаре е маре дїстїнчїене — деосевїре.

Алдїї іарѣш кѣптареа мѣсикалъ дн вѣсерікъ о дїн де оаре-каре профанаре, недѣмнезеїре, днфрїкошѣндѣсе ка не прїн пѣоа кѣптаре сѣ пѣдїаскъ чева ортодоксія. — О скѣрт възѣторїлор ши кѣ днтѣнекатѣ мїнте ѳменї! — Аѣ рѣсїї не сѣнт дрептѣрїторї, карїї аша кѣптаре де мѣлт аѣ? ¹⁾

¹⁾ Длїкъ дїн порѣнка днтѣрѣтесеї Катарїнеї се трїмїсесерѣ дела С. Петерсвѣрг ла Рома,

Дар кѣ ши історїа не мѣртѣрїсече, кѣмкѣ кредїнїї — не пѣмаї аї вѣсерїчїї апѣсене, чї ши аї челеї рѣсѣрїтене пѣпѣ ла кѣдереа днтѣрѣдїї греченці ши поте ши інстрѣмїнте мѣсикале днтревѣндаѣ, каре сѣѣ фанатїкѣл іслам ѣетѣнд не аѣ кѣтезат маї де парте ла дѣмнезеїаска шерѣїре а ле днтревѣнда. Дн тоатѣ дѣмїнека ши сѣрѣѣтоареа авѣїм кѣпѣндѣсе дн вѣсерїкъ: „Лѣздадї пре ел дн глас де трѣмѣвїдѣ, лѣздадї пре ел дн псалтїре ши 'н алѣѣѣ; лѣздадї пре ел дн тѣмпне ши дн хоарѣ, лѣздадї пре ел дн стрѣне ши 'н органе; лѣздадї пре ел дн чїтвале вѣне-ресѣлѣтоаре ш. а. м.“

Ынї маї не зрїмѣ се кѣрѣ кѣ ачееа, кѣ не аѣ фонд, каре е неапѣрат де лїпѣ ла аѣѣел де інстїтѣт — де знде сѣ се пѣлѣтїаскъ кѣпѣторїї ши днвѣѣѣторѣл чел пентрѣ ачестїа де лїпѣ. Дн адеѣѣр аста е маре недекъ, — аста е зна де ачеле кѣмплїте стѣпче опѣчїнде, де каре длїкъ маї мѣлте пре-фрѣмоасе ши пре-фолосїтоаре днтрепрїндерї дн патрїа поастрѣ ловїндѣсе аѣ пѣдїт сѣѣрѣѣмаре де коравїе.*) Дар

кѣдїва кѣпѣрѣдї харнїчї, а кѣрор днсѣрчї-паре фѣ а се депрїнде кѣ десѣѣѣрїре дн кѣпѣрїме вѣсеріченці а ле апѣсенїлор, ка апої дїн ачеле ши дїн челе рѣсѣрїтене сѣ факѣ зп феїѣ де компѣсѣрѣ, о аместекаре дѣлче, дар потрївїѣ гѣстѣлї ши рїѣлї рѣсѣрїтеан. Маркїєл Custine дн дескрїереа кѣлѣторїєї сале рѣсенці зїче, кѣ дн вїаѣа са не авѣї чева маї фрѣмос, маї пѣлѣѣторїѣ де інїмї, декѣт сѣнт кѣпѣрїме вѣсеріченці реформате ка де 80 анї ши інтонаѣ де хорѣл кѣпѣрѣдїлор дн Петерсвѣрг. Ped.

*) Ворѣа ачееаста, каре ши дн славонїе се а-ѣлѣ: „коравїл,“ се веде а авеа чева аѣїнїтате кѣ ігал. colare, че десеепѣѣ: кѣѣн

нічі де ачеаста пѣ тревѣе съ не дѣоріко- шѣм; кѣчі тарѣа пѣстрѣ воіе, дѣделепчѣе- неа шѣ зѣнта лѣкраре ва дѣвѣнде шѣ пре ачест непріетеп. Кѣ ажторѣа ачестіі мо- рале с. трѣміі респѣндѣвом ка о плеавѣ мѣі де а тарѣ педіче шѣ де алді орѣ че фел де контрапі моралі. —

Іарѣ ка съ поатѣ ісворі дѣп ачест мѣ- сікал інстѣтѣт ла тѣтѣ паціа маі тарѣ фо- лос шѣ кѣлтѣваре де сімдімѣнтѣл мѣсікал; аша ар тревѣі:

1. Ка пѣ пѣмаі зѣнде шѣ зѣнде, чѣ шѣ прѣп тѣте четѣділе шѣ челе маі мѣчі (о- рашеле) шѣ комѣнітѣділе маі дѣсемоте съ се реформеѣе кѣптарѣа вісерічеаскѣ. Комѣнітѣділе четѣдене пе кѣм сѣнт: а Пѣдѣеі, Тімішоареі, Арадѣлѣі, Лѣгожѣлѣі, Лѣповеі, Орѣвѣдеі, Карансѣвешѣлѣі, Рѣ- шавѣі ш. а. ар пѣтеа дѣп адеѣѣр лѣсне статорнічі шѣ сѣздінеа аша кѣптарѣ мѣсі- каль. Ачесте локѣрі дѣпѣ ачѣеа ка тот атѣдіа сорі аі мѣсікалеі лѣмінѣрі шѣ ар реѣѣрса лѣчеада спре тоате локѣріле че- ле де прѣп преціѣр, апоі аша гѣстѣл мѣ-

сікал а дѣтреѣеі паціі тот маі мѣлт шѣ маі мѣлт л'ар десволта шѣ кѣлтѣва.

2. Фондѣл спре ачел сѣѣршіт де лі- пѣсъ ар пѣтеа лѣсне съ се адѣне, дакѣ мѣ- дѣларіі соціѣтѣдіі с'ар овліга спре ачест фѣрѣмос шѣ фолосіторѣс скоп а да дѣп тот апѣл орѣ че мѣкѣ жерѣѣ. Дѣптрѣ ачест мод скопѣл чел пѣптрѣ зѣл саѣ доі дѣп- тре еі неажѣнс, прѣп конкордіа шѣ фѣрѣдіа- ска дѣппреѣваре а дѣптрѣдіі комѣнітѣдіі пе лѣсне с'ар пѣтеа ажѣнѣе.

3. Інсפקціа ачестѣі інстѣтѣт ар тре- вѣі а се конкѣреде ла зѣп вѣрѣват, карѣ дѣп комѣнітате кѣм кѣ зелѣл, аша шѣ кѣ хар- пічіа, адекѣ кѣ мѣсікала кѣлтѣрѣ ар еші де фѣрѣнте. Ачѣста ка дѣппѣтернічітѣл дѣла комѣнітате ар аѣеа пост де прѣсідент ал інстѣтѣтѣлѣі, ка карѣ ла мѣсікалеле про- пѣпері шѣ депрѣндѣрі адеѣеа ар фѣі де фа- цѣ, пѣптрѣ комѣна фолосіѣѣ шѣ вѣпѣтѣ а інстѣтѣтѣлѣі с'ар дѣпрѣжі, комѣнітѣдіі де- спре старѣа ачѣстѣіа ла тімпѣл сѣѣ ар ре- порта, ш. а. т.

4. Дѣпѣдѣѣтор мѣсікал саѣ реѣенте де кор аневоіе с'ар пѣтеа аѣла карѣ-ва дѣп- тре ромѣні, карѣ дѣпѣдѣѣтѣра кѣпѣтрѣі шѣ а армоніеі фѣндѣментал ар дѣделѣѣео. — Пѣптрѣ віітор ар пѣзѣі шѣ де аі пострі а се фаче харпічі де ачѣастѣ кѣетаре. — Да- торінда дѣпѣдѣѣторѣлѣі ар фѣі пѣ пѣмаі — тіперітеа ромѣнеаскѣ ла префѣпѣтѣл тімп дѣп кѣптарѣ шѣ арта мѣсікалѣ а о дѣпѣ- да, чѣ шѣ ла тоатѣ дѣмѣнеѣіаска слѣжѣѣ кѣптарѣа а окѣрѣмі шѣ дѣпдрѣпта.

5. Кѣді прѣвѣчі шѣ тіпері де ромѣн се аѣлѣ, кѣрора патѣра фѣрѣмос глас а дѣ- рѣіт, шѣ карѣ оказіа ачѣаста кѣ тѣтѣ воіеа ар дѣптрѣвѣіндао, прѣп карѣ шѣ дѣп кѣптарѣ шѣ дѣп тот ратѣл дѣіпдеі мѣсікале с'ар

дарѣ а корѣвіеі, де зѣнде се фаче: cullabile. Ашіждѣреа шѣ кѣ cullare, че дѣсеампѣ; лѣ- гѣнаре, дѣла culla: лѣагѣн, де зѣнде: cullabile' че се поате легѣна, іарѣ коравіа е ка шѣ о алѣіе саѣ лѣагѣн пре карѣ'л лѣагѣнѣ дѣпкѣчѣ дѣпколѣ валѣріле апѣі. — Се зѣче пѣі болоза- пѣ. Nota: італ. bollizione, де зѣнде е пѣптрѣ. шѣт шѣ: дѣмѣлзіре, вѣіере, вѣічѣне саѣ вѣ- ііре (а апѣі) — дѣсеампѣ: клокотіре, фѣр- вѣре, волѣросіре а апѣі. Ашіждѣреа: „bol- la“ дѣсеампѣ: вѣшікѣ, вѣлѣкѣ де апѣ, іарѣ „zana“ лѣагѣн саѣ корѣѣ овалѣ. Челе маі мѣчі се пѣтѣск лѣнтрѣ дѣла: lentre; барѣѣ дѣла: arca, (де зѣнде пѣрпѣшѣт шѣ arcanum) італ. barca; чѣн шѣ чѣзѣмѣ дѣла cymba.

пътеа кълѣва. Ръшіне дптръ адевър де тот маре ар фї, дакъ тїнерїї пострї ротъпї, — дп каре пвнем тоатъ сперареа пентрѣ вїитор — пѣ ар авеа пїчї воїе пїчї дорїре а дпвѣда тот ачеаа фъръ пїчї о платъ, пентрѣ че алте нації пѣ кавтъ къдї ванї варсъ. Ла патрѣ маї вѣртос, саѣ шї ла маї тѣлді дїотре еї ар тревѣї сїмвріе менстрѣъ (не лѣпъ) съ се рѣндѣаскъ, пентрѣ каре ар фї облигадї ла празнїче дѣмїнїчї, саѣ шї естраордїнаре сѣрѣторї вїсерїчеці къптѣрїле обїчпѣїте а кълта. — Дптрѣ ачест mod am пѣтеа авеа тотдеаѣ на харпїчї къптѣрѣдї, каре дп тѣсїкалеле ачесте шкоале, ка шї птрѣ оаре каре-ва семїнарїѣ дпкъ дїп копїлрїе не дпчет дпчет с'ар десволта шї кълѣва. Аша шї маї пѣтерпїк сїмдїмѣнт шї аплекаре спре тѣсїкъ с'ар пѣтеа децепта дп попор, дар шї гвѣтѣл тѣсїкал къ деалетеа тот маї тѣлт с'ар кълѣва шї повїлта. —

Пентрѣ ачеаа їзвїдїї меї фрадї ротъпї! съ лѣпѣдѣм одатъ дп лѣтѣрї дїс армонїа шї тот леїонѣл веїмор поастре слѣвїчїзнї шї преждѣде. Съ ревѣрсъм шї съ лѣдїм кът не е прїп пѣтїндѣ дп тоате пѣрдїле лѣмїна дпделенерїї шї вѣ на кълѣврѣ а сїмдїмїнтелор. Съ не тїмї къ о таре шї некїїотїтѣ воїе дптрѣ тот че не ва дѣче ла вѣпѣл шї фрѣмосѣл скоп, ка съ арѣтѣм лѣтїї, къ шї дп пентѣрїле поастре дпкъ пѣ с'а стїнс сїмдѣл пентрѣ тот че е вѣп шї фрѣмос, ка дела коптїмпоранїї пострї опоаре шї дела постерїтате (вртѣторїте) лавѣ шї вїне-къвѣлтаре съ мерїтѣм. Маре слѣвїчїзне ам арѣта, дакъ крѣдареа пѣмаї шї ленеа не ар авате дела мїжлоачеле ла о маї маре а націеї поастре лѣмїнаре дѣкътоаре. — Шїѣ еѣ,

къ шї алт вnde заче педѣка лѣмїнѣрїї; шїѣ стареа апѣсъндѣ а ротъпїлор, къноск шї почїзтѣл де каре легадї пѣ пот де-кът пѣпѣ ла вп лок а шї десволта шї дпайнта лїтератѣра, каре впїкъ е сѣтѣѣ-реле кълтѣрѣї шї лѣмїнѣрїї орї кърїї па-дїї, — дпсъ пѣ тревѣїе съ десперѣм, тре-вѣїе съ лѣкрѣм къ кърацїѣ шї енерѣїе шї съ дптїндем — каре кът пѣтем шї не кът е дпгѣдѣїт — тѣпѣ де ажѣтор кре-скѣндеї поастре лїтератѣре шї кълтѣре па-дїонале прїп тот фелѣл де лѣкрѣрї вѣне шї фрѣмоасе, прїп сѣѣтѣрїї, дпдрептѣрї, содїетѣдї лїтераре, кърдї вѣне шї фолосї-тоаре шї тот фелѣл де шїїнде шї арте фрѣмоасе, апої аша вом пѣтеа дп скѣрт тїмп рѣдтпплїнї ачеаа, че прїп лѣнга дор-тїре шї пелѣкраре ам пегрїжїт, шї пѣте къ шї ставїла опѣсъ внделор пропѣшїрїї лїтераре — маї дппѣтерпїчїндѣсе ачестеа прїп копкордїе шї кърацїѣ — къ деалетеа де сїне дпсъ ва къдеа шї прїп ажѣторѣл лѣї Dѣтпезеѣ, кърѣїа тревѣїе съ не рѣгѣм, ка съ респѣде тоатъ пегѣра де не їнї-теле поастре шї окїї къцетѣрїлор съ пїї лѣмїнезе къ лѣмїна дпделенчїзнїї сале — ва ажѣде націа пѣстрѣ дп мїжлокѣл че-морлалте копнації але сале а vedé респ-рїнд шї лѣчїнд шї не орїзонѣл съѣ дп локѣл пестелеї де акѣм лѣчеаферѣл лѣмї-нос ал тѣлѣтїрїї сале.

Велїа. Т—ѣ.

Пентрѣ Історїа вїсерїчеаскъ прїмїрѣм де кърѣнд дела Бѣда вртѣторѣа дпшїїндаре дорїтѣ:

Історїа вїсерїчеаскъ а лѣї Мелетїе ар-хїепїскопѣл Атїнелор, вѣпрїнѣтѣоре де про-

поведзірѣа сѡптеї евангелїї, а крещерїї еї, а гѡпелор, а ересврїлор, а сѡптелор собѡре шї а тѣтлор челор че саѣ маї дп-тѣтплат дп сѡжнта бїсерїкѣ а рѣсрїтѣ-лвї, дела дптѣїа еї сѣдїре шї пѣлѣ дп зї-лелѣ пѡстре, фїїнд тревзїтѡре пентрѣ тот православноїкѣл (дрепт слѣвїторѣл) крещїїн, шї пепѣтѣндѣсѣ дплеснї а авѣа фїеш чїне о асеменеа їсторїе: рѣпосатѣл даскал Сте-фан Комїта аѣ фѣкѣт дп лїмба гречеаскѣ о прескѣртаре дїотрѣпса, пе карѣа дп а. 1827 о аѣ шї тїпѣрїт гречеѣе дп Пеѣца, дп тїпографїа Домпѣлвї Матеї Тратнер дїн Петроза, скрїїнд спре шїїндѣ, челе маї тревзїнчѡсе дптѣтплатрї бїсерїчеѣшї, ка о карте че ера де неапѣратѣ тревзїндѣ а сѣ преда де даскѣлї прїїн школї. — Ачеасѣ дар їсторїе кѣ воеа преасѡїнцїтѣлвї мї-трополїт ал Ъогровлахїї Неофїт 2-ле, саѣ тѣлтѣчїт ротѣнеѣе, каре тѣлтѣчїре дѣ-пѣ о черчетаре де дндестѣлѣ време, апої спре а сѣ тїпѣрї аѣ бїневоїт а да вое скрї-сѣ кѣ дпсѣш тѣпа преасѡїнцїї сале, аша: „прїїмїтѣ шї словѡдѣ есте де а сѣ тїпѣрї.“ Карѣа ачеасѣа дптрѣнд дптѣїаш датѣ дп теаскѣрїме тїпарѣлвї, саѣ шї тїпѣрїт 2000 волѣтѣрї, каре шї дндатѣ кѣ ешїреа де сѣпт тїпар дп кѣрѣере де дѡѣ лѣнї саѣ трекѣт тѡте, ка зна че саѣ сокотїт (пре-кѣт шї есте) тревзїнчѡсѣ а сѣ преда прїїн семїнаре, вnde шї аѣ дпчепѣт а сѣ пѣне дп лѣкпаре. Шї фїїндкѣ саѣ маї арѣтат тѣлцї дорїторї де а кѣтпѣра шї а авѣа ачеасѣ фолосїтѡре карте, ам хотѣрѣт а о тїпѣрї де ал доїлеа. Дар апої ка пѣ кѣтѣва лїпса келтѣелелор сѣ зѣтїкнеаскѣ тїпѣрїтѣл еї, саѣ сокотїт де кѣвїїндѣ, ка їарѣш сѣ се факѣ кѣпоскѣтѣ шї ачеасѣ тїпѣрїре ч. пѣвлїк прїїн ачеасѣ дпшїїн-

царе, каре шї есте рѣгат сѣ бїневоїаскѣ а сѣ авѡпа скрїїндѣшї фїеѣе-каре пѣтмеле, порекла шї ранѣл че ва фї авѣнд, дп ачеасѣ дпшїїнцаре. DD. чїтїторї! кар-теа ачеасѣа аѣ фост шї есте преа де тре-взїндѣ дѣ пѣмаї челор дїн сѡжнтѣл клер бїсерїческ, чї шї мїренїлор: кѣчї дїн трѣп-са кѣпѡѣе тот православноїкѣл крещїїн дп че фел де адѣнк дптѣперек ал ересврїлор сѣ афла маї пайнте лѣтмеа, шї апої дп че кїп вѣлѣ шї їзбїторѣл де оаменї Дѣмпе-зеѣ о аѣ адѣс ла лѣмїнаре шї кѣпѡшїїндѣ а адеврѣлвї. Шї тѣкаркѣ прїїн чеа дїп-тѣїѣ а тмеа дпшїїнцаре, тѣ фѣгѣдѣїсем а пѣне ла сѡѣршїтѣл кѣрѣїї спре маї тѣлтѣ тѣлѣдѣшїре а челор че о вор чїтї, вртѣ-тѡреле каталѡѣе, шї апѣме: 1) Каталог хропологїк де тоцї папїї Ромеї дпчепѣнд дела сѡ. Петрѣ апостолѣл, кареле аѣ фост чел дптѣїѣ епїскоп ал Ромїї, шї пѣлѣ ла чел че акѣт сѣ афлѣ папѣ дп Рома. 2) Каталог хропологїк де тоцї патрїархїї Ца-рїградѣлвї, дпчепѣнд дела сѡ. апостол Ан-дреї чел дптѣїѣ кїемат, кареле аѣ фост чел дптѣїѣ епїскоп ал Бізантїї (ачеасѣа акѣт сѣ пѣмѣе Константинопол саѣ Ца-рїград) шї пѣлѣ ла ачест де акѣт патрї-арх; еѣ дпсѣ атѣт ла каталогѣл папїлор прекѣт шї ла каталогѣл патрїархїлор Ца-рїградѣлвї ам арѣтат шї че дппѣрацї аѣ фост дп Рома веке, шї апої дѣпѣ тѣта-реа сказнѣлвї дппѣрѣцїї ла Царїград, кѣдї аѣ дппѣрѣцїт шї дппѣрѣдеск шї пѣлѣ дп зїѡа де астѣїї дптрѣпсѣл. Ал 3). Ка-талог де тоцї патрїархїї Іерѣсалїтѣлвї дп-чепѣнд дела сѡжнтѣл апостол Іаков фра-теле Домпѣлвї, кареле аѣ фост чел дп-тѣїѣ епїскоп ал Іерѣсалїтѣлвї, шї пѣлѣ ла чел че есте акѣт патрїарх дп Іерѣсалїт.

Ал 4). Каталог de митрополидіи Бугровлахіи, ші ал 5) Каталог de митрополидіи Молдавіи. Ам маі пѣс ші о вредникъ de тóтъ лавда сѣтъвире а преаферичитѣлѣ патриарх Dositēi ал Іерзсалімѣлѣ, кѣтрѣ Атанасіе чел дін вртѣ архіереѣ ал Ардеалѣлѣ дін чеі че саѣ хіротопісіт аічі дн сѣ. митрополие а Бугровлахіи, прін каре дн 22 артиколе дї аратѣ кѣм сѣ кѣвіне а пѣзі вісеріка ші рѣндѣелеле еї, ел дн сѣ аѣ прїіміт зїа дн а. 1700, пентрѣ каре воїв арѣта ші кондіцііле прекѣм ші іскѣлїтѣріле апѣте а 54 протопопї, кѣдї адекѣ днпревѣлѣ кѣ Атанасіе аѣ іскѣлїт ші саѣ зпїт кѣ вісеріка романо-католикъ. Ші іарѣш ла фїешче-каре митрополїт ші епіскоп дін Цара ромѣнеаскѣ ам днсемнат, ші кѣте чева дін челе че пóте тѣлцѣмі вѣгареа де сеамѣ а тѣтѣлор ромѣнілор, пѣ ам лѣсат дін ведере де а пѣне ші патриархїеаска карте прін каре патриархїа Царїградѣлѣ аѣ дат митрополїтѣлѣ Бугровлахіи тїтлѣ де локодїітор ал Кесарїи Кападокїи, каре сказн астѣзі е-сте ал доїле ла шедере дѣпѣ патриархї. Нѣ ам лѣсат де а пѣ пѣне ші шїрѣл архїепископїлор Рѣтнїкѣлѣ ші повлѣ Северїн, ал епіскопїлор Бѣзѣлѣ ші а Ардеалѣлѣ, кѣ арѣтаре де че лѣкрѣрї фолосїтóре цѣрїи ші вісерїчїи, аѣ фѣкѣт ші аѣ лѣкрат фїеш-каре. Не лѣпгѣ ачестеа ам пѣс ші зп каталог де тóте кїновїіле, тѣпѣстїріле ші скїтѣріле дін Цара ромѣнеаскѣ днкїпате ші неднкїпате кѣ арѣтаре ла че лок сѣлѣт днкїпате, прекѣм ші дн че жѣдец, саѣ ораш сѣ афлѣ. Дѣпѣ тоате ачестеа, Domnii mieї! акѣм ла а доа а еї тїпѣрїре дѣпѣ дрептѣл че аре зп скїїтор, де а маї дндрепта ші а аѣвога скїерїле

сале ла челелалте едїге, не ачел темеїв ші еѣ тѣ фѣгѣдѣсск а маї аѣвога кѣтева щїіоде прїчїнїтóре де тѣлцѣміре Domnii-лор воастре, прекѣм шїрѣл преа-феричїдї-лор патриархї аї Александрїи, днчепѣнд де-ла сѣ. апостол ші евангелїст Маркѣ, ші пѣлѣ ла чел че астѣзі пѣстореще ачест сказн. Асеменеа ші шїрѣл преа-феричїдї-лор патриархї аї Antioxiї днчепѣнд дела сѣ. апостол Петрѣ ші пѣлѣ ла ачест че пѣстореще астѣзі сказнѣл ачеста, днсемнат ла фїешкаре дін патриархї ші кѣте чева вѣгѣрї де сеамѣ. Нѣ соботеск а фї де прїсос де воїв аѣвога ші зп каталог де тоате митрополиїле, архїепископїїле ші епіскопїїле сѣпѣсе астѣзі патриархїескѣлѣ а тоатѣ лѣтеа сказн, ші ла каре днтрѣпселе сѣ днтїтѣлеазѣ архїереї преа-чїнстїдї шї ексархї, ші ла каре пѣмаї преа-чїнстїдї, прекѣм ші де митрополиїле ші епіскопїїле сѣпѣсе ла челелалте треї патриархїи. Прецѣл кѣрдїи кѣ тоате адаосѣріле аїчі днсемнате есте 2 ф. арц. саѣ 6 сѣандї днтредї. Банї сѣ вор рѣспѣнде кѣнд вор прїїмі DD. авонадї картеа. Есте дар рѣгат атѣт сѣїндїтѣл клер вісерїческ, прекѣм ші чїнстїдїи воерї ші днтрѣп кѣзѣлѣт тот православнокѣл крещїн аш арѣта вѣпавоїндѣ чеа пентрѣ віне-ле овѣсск, кѣ де а сѣ пренѣмѣра ла ачестѣ тѣлт фолосїтоаре карте, а кѣрїа аѣво-дїрї сѣлѣт преа-їнтересанте, ші каре днтѣ-едї датѣ сѣ даѣ дн тїпар. Слова тїпарѣлѣ есте чеа веке ромѣнеаскѣ, кѣ каре саѣ тї-пѣрїт ші ачестѣ днщїїндгаре. Нѣтеле DD. авонадї ші сѣта кѣрдїлор че ва лѣа фїешче-каре сѣ вор трече ла сѣжршїтѣл кѣрдїи.

Авѣл 1846. Лѣна Септемврие 28.

Александрѣ Цїаноглѣ Лесвїодакс,
пѣхарнїк.